

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ**

Затверджено

На засіданні кафедри філософії
філософського факультету

Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2022 р.)

Завідувач кафедри філософії

доктор філос. наук, проф. Карась А.Ф.

**СИЛАБУС з НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»,
що викладається в межах ОПІ «Журналістика»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності 061 Журналістика**

2022-2023 навчальний рік

Назва курсу	ФІЛОСОФІЯ
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 06 «Журналістика», спеціальність 061 «Журналістика»
Викладач (-і)	Сарабун Оксана Богданівна , к.ф.н., доц. каф. філософії філос. ф-ету ЛНУ ім. І. Франка
Контактна інформація викладача (-ів)	oksana.sarabun@lnu.edu.ua http://filos.lnu.edu.ua/employee/sarabun-o-b
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в понеділок о 13.30 - 14.50 год. на платформі Teams.
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/course/filosofiya-zurnalisty
Інформація про курс	Дисципліна «Філософія» є нормативною дисципліною, яка викладається в 3 семестрі в обсязі 3-ох кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам знання, необхідні для орієнтації в особливостях філософського мислення на основі проблематизованого аналізу головних філософських концепцій та вчень. Тому, у курсі актуалізовано як аналітичний огляд історичної природи філософії, так і її спеціалізований методологічний інструментарій, який потенційно може бути використаний студентами в широкому діапазоні їх професійного культурного та духовного життя. Мова йде, насамперед, про принципи аргументованості, критичності, рефлексивності, раціональності, аксіологічності, етичності, універсальності, всебічності, вичерпності, проблематизованості, толерантності тощо. Дисципліна «Філософія» покликана виховувати відповідальну культуру теоретичного мислення, котре здатне конструювати нові концепти для фіксації антагоністичних процесів нелінійного поступу сучасності.
Мета та цілі курсу	МЕТА:

	<p>Метою вивчення нормативної дисципліни «Філософія» є ознайомлення студентів з базовою філософською проблематикою на основі інтерпретації фундаментальних ідей, репрезентованих філософськими школами, напрямками та вченнями й формування здатності до критичного засвоєння смисложиттєвих питань, пов'язаних з розумінням природи буття, пізнання, цінностей, моралі, істини, сенсу, свободи, добра тощо.</p> <p>ЗАВДАННЯ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • отримання знань про особливості філософського мислення та його історичну природу; • духовне збагачення в процесі осягнення змісту фундаментальних філософських проблем сучасності та природи базових громадянських цінностей; • формування навиків критичного раціонального мислення та відповідальної інтелектуальної культури.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук / Олександр Кульчицький ; матеріали упорядкував і здійснив наукову редакцію Анатолій Карась. – Мюнхен ; Львів : Український вільний університет, 1995. – 164 с. 2. Лютий Т. Пригоди філософських ідей Західного світу / Тарас Лютий. – К. : Темпора, 2019. – 384 с. 3. Петрушенко В. Філософія: вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії : навчальний посібник / Віктор Петрушенко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 594 с. 4. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : підручник. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 650 с. 5. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія / Пер. з нім. Вахтанга Кебуладзе. – К. : ДУХ І ЛІТЕРА, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2017. – 528 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гільдебранд Д. Що таке філософія? – Львів : Колесо, 2008. – 244 с. 2. Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і неklasичних інтерпретаціях / Анатолій Карась. – Київ; Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 520 с. 3. Кримський С. Під сигнатурою Софії / Сергій Кримський. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 367 с. 4. Лой А. та ін. Основи практичної філософії: підручник [для студентів вищих навчальних закладів] / Анатолій Лой та інші. – К. : Меритократ, 2016. – 400 с. 5. Нідельман Я. Серце філософії / пер. з англ. Олега Кіндія. – Львів : Літопис, 2000. – 286с. 6. Попович М. Бути людиною / Мирослав Попович. – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. – 223 с. 7. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей : панорама новітньої науки / Жаклін Рюс ; з французької переклав Віктор Шовкун. – Київ : Основи, 1998. – 669 с. 8. Рьод В. Шлях філософії : з XVII по XIX століття : посібник / Вольфганг Рьод ; пер. з нім. В.М. Терлецького, О.І. Ведрова. – Київ : Дух і літера, 2009. – 386 с. 9. Рьод В. Шлях філософії : XIX-XX століття : посібник / Вольфганг Рьод ; переклад з німецької М.Д. Култаєвої, В.І.

	<p>Кебуладзе, В.М. Терлецького. – Київ : Дух і літера, 2010. – 366 с.</p> <p>10. Скринник М. Філософія : навчальний посібник / Михайло Скринник, Лілія Фльорко, Микола Фльорко. – Львів : Ліга-Прес, 2015. – 477 с.</p> <p>11. Тейлор Ч. Етика автентичності / Чарльз Тейлор ; пер. з англ. і заг. ред. Андрій Васильченко. – Київ : Дух і літера, 2013. – 125 с.</p>
Обсяг курсу	<p>Для денної форми навчання 32 години аудиторних, з них:</p> <p>16 годин лекцій</p> <p>16 годин практичних занять</p> <p>58 годин самостійної роботи</p> <p>Для заочної форми навчання 10 годин аудиторних, з них:</p> <p>6 годин лекції</p> <p>4 години практичні</p> <p>80 годин самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p>ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК07. Здатність аналізувати світові та українські суспільно-політичні процеси у контексті сучасної журналістики.</p> <p>ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань</p> <p>ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства</p> <p>ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень</p> <p>ПР19. Аналізувати світові та українські суспільно-політичні процеси та готувати новини у пресі, на радіо, телебаченні та в нових медіа</p>
Формат курсу	Очний/заочний

Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру (комбінований)
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як історія філософії, етика, психологія, культурологія, історія української культури, педагогіка.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Викладання курсу здійснюється шляхом залучення таких форм спілкування з аудиторією як діалогічні лекції, дискусійні семінари та самостійна робота студентів у формі творчих есеїстичних робіт на основі знайомства з філософськими першоджерелами. Під час навчання вітаються пізнавальні ініціативи студентів та актуалізується принцип індивідуалізації, що сприяє найбільш повному розкриттю особистісного потенціалу студента.
Необхідні обладнання	Вивчення навчальної дисципліни «Філософія» потребує використання стандартного програмного забезпечення, адже базовим інструментарієм курсу є філософські першоджерела.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • семінарські заняття: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів: 50 балів. Впродовж семестру кожен студент виступає мінімум два рази з усною доповіддю, яка оцінюється в 26, 31, 35, 40, 45, 50 балів. В підсумку виводиться середнє арифметичне з цих оцінок. • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів: 50 балів. <p>Підсумкова максимальна кількість балів: 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Передбачається, що в межах самостійної роботи впродовж семестру студенти виконують одне есе на основі творчої інтерпретації тексту філософського першоджерела. Обсяг есе: 2-3 ст. Оцінювання: 5 балів максимум. Тексти для аналізу подаються в межах тем для семінарських занять.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що усні доповіді та письмові творчі роботи студентів будуть свідченням їх здатності критично відчитувати філософські тексти та на основі актуалізації універсальних філософських проблем будувати моделі для розуміння злободенних реалій українського соціокультурного простору.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти будуть присутніми на усіх лекціях та практичних заняттях курсу. Студенти зобов'язані заздалегідь інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти повинні дотримуватися строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p> <p>Політика виставлення балів. Для виставлення підсумкової оцінки за семестрову роботу враховуються бали, набрані студентами за усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, за написання есе, а також за модульну письмову роботу. Необхідною</p>

	<p>умовою допуску до іспиту є відсутність невідпрацьованих пропущених семінарських занять. Студент, який має два і більше пропущених і невідпрацьованих семінарських занять до іспиту не допускається. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену (чи питання на контрольну роботу)</p>	<p style="text-align: center;">ПИТАННЯ НА ІСПИТ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософія, її виникнення і значення у системі духовної культури людства. 2. Специфіка філософського осмислення дійсності. 3. Філософія як наука. Предмет і об'єкт філософського дослідження. 4. Методи і функції філософії. 5. Структура філософського знання; основні галузі сучасної філософії. 6. Філософія та світогляд. Світогляд як форма самоусвідомлення людини. 7. Сутність і структура світогляду. Світогляд та світовідчуття, світосприйняття й світорозуміння. 8. Функції світогляду та його типологізація. 9. Історичні типи світогляду: міф, релігія, наука та філософія. 10. Міфологія як історичний тип світогляду людства. Міфотворчість у ХХ ст. 11. Релігія як історичний тип світогляду людства. 12. Наука як історичний тип світогляду людства. 13. Філософія як історичний тип світогляду людства. 14. Специфіка національного світобачення. Світогляд та ментальність. 15. Метафізика та онтологія: контури історіософських взаємодій. 16. Історико-філософські трансформації в розумінні поняття буття. 17. Буття матеріального та ідеального. 18. Буття людини як єдність природного, духовного та соціального. 19. Просторово-часовий вимір буття. 20. Предмет та ключова проблематика гносеології. Поняття знання і пізнання. 21. Генеза поглядів на проблему пізнання у процесі розвитку філософії. 22. Типи, види, рівні та форми знання. 23. Проблема істини та її основні концепції. 24. Поняття, природа та основні види цінностей. 25. Етика і естетика як структурні компоненти філософської аксіології. 26. Філософія культури та філософія релігії як структурні компоненти філософської аксіології. 27. Культура і цивілізація. Проблема кризи культури у філософії ХХ ст. 28. Поняття масової культури в Х. О.-і-Гассета. 29. Проблема, сутність та ознаки свідомості. Міждисциплінарний характер наукових студій про природу свідомості. 30. Концепції походження та підходи до тлумачення природи свідомості.

	<p>31. Ідея несвідомого у психоаналітичній філософській традиції (З. Фройд, К.Г. Юнг).</p> <p>32. Тлумачення природи свідомості в аналітичній філософії (Т. Нагель, Д. Денет, Дж. Серль, Д. Чалмерс, Ф. Джексон, Д. Девідсон).</p> <p>33. Поняття суспільства і специфіка його рефлексії в межах соціальної філософії.</p> <p>34. Ідея природного стану та соціального договору в концепціях Т. Гоббса та Дж. Локка.</p> <p>35. Філософія історії про специфіку конструювання історичної дійсності та відповідальність за цей процес (К. Ясперс).</p> <p>36. Принципи громадянського суспільства та практика його становлення.</p> <p>37. Філософська антропологія як основа наук про людину. Людина як єдність біологічного й соціального.</p> <p>38. Основні теорії антропогенезу (креаційна, еволюційна, космічна).</p> <p>39. Тлумачення природи людини в історії філософії.</p> <p>40. Екзистенційні проблеми людського існування: життя і смерті, свободи і відповідальності, покликання і сенсу.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
03.09.2022	<p><u>Тема 1: Філософія як теоретична форма самосвідомості людини</u></p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософія, її виникнення і значення у системі духовної культури людства. 2. Специфіка філософського осмислення дійсності. 3. Філософія як наука. Предмет і об'єкт філософського дослідження. 4. Методи і функції філософії. 5. Структура філософського знання; основні галузі сучасної філософії. <p>Ключові поняття до теми: Філософія, мудрість, рефлексія, система “людина-світ”, поняття, ідеї, метод, трансценденція,, онтологія, гносеологія,</p>	Лекція		<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гільдебранд фон Д. Що таке філософія. – Львів, 2008. 2. Карась А. Філософія, її предмет і призначення / Філософія: предмет та історія. – с. 3-38. 3. Кримський С.Б. Під сигнатурою Софії. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянської академії», 2008. – с. 110-123. 4. Кримський С. Філософія – авантюра духу чи літургія смислу? // Запити філософських смислів – К.: Парапан, 2003. - С. 8–21. Доступно на: http://5fan.ru/wievjob.php?id=23241 5. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. - Мюнхен-Львів, 1995. - розділ 1. Визначення поняття філософії: її предмет, зміст та значення. - с. 24-35. 6. Нідельман Я. Серце філософії. – Львів, 2000. – с.10-29. 7. Петрушенко В. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III—IV рівнів акредитації. – 3-тє видання, перероб. і доповн. – Львів, 2005. 8. Поппер К. Як я розумію філософію? Пер. з нім. за виданням: Popper . Wie ich die Philosophic sehe // Popper K.R. Auf der Suche nach einer besseren Welt. Munchen, 1984. – S. 193–211.) 9. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу: хрестоматія. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – с. 3-63. 10. Рижак Л. Філософія: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 650 с. 11. Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу: Хрестоматія. – Львів, 2009. – С. 23 – 44. 12. Янарас Х. Нерозривна філософія. – К. : Основи, 2000. – С. 10-36 	2 год.	

	філософська антропологія, логіка, етика, естетика, аксіологія, феноменологія, герменевтика, діалектика.			(Ч 1. Прадавня любов до мудрості).		
12.09.2022	<p><u>Тема 2: Поняття світогляду та світоглядний вимір філософії</u></p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття світогляду, його структура та функції. 2. Історичні типи світогляду: міф, релігія, філософія, наука. 3. Риси та функції міфологічного світогляду. Міфотворчість у ХХ ст. 4. Особливості релігійного типу світогляду. 5. Специфіка національного світобачення. Світогляд та ментальність. <p>Ключові поняття до теми: Філософія, світогляд, світовідчуття, світосприйняття, світорозуміння, міф, релігія, наука, ментальність.</p>	Лекція		<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горський В. Історія української філософії. К.,1996. - С. 5-25. 2. Гудінг Д., Леннокс Дж.. Людина та її світогляд. У 2-х т. К, 2007. 3. Еліаде М. Міфи, сновидіння і містерії, у Мефістофель і андрогін, Київ, 2001, - С.117-301. 4. Карась А. Міфотворчість як соціокультурна проблема розуміння і раціональності // Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Філософія, політологія. – 2001. Вип. 33. – С. 25 – 38. 5. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. - Мюнхен-Львів,1995. - С. 24-36. 6. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу. К.: Обереги, 1992. Розд. 2. 7. Мірчук І. Історія української культури. Мюнхен-Львів, 1994. - С. 294-305, 316-337. 8. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. К.: Обереги, 2003. - 144 с. 9. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу: хрестоматія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2009 - С. 3-63. 10. Рижак Л. Філософія: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 650 с. 11. Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Хрестоматія: Філософія як рефлексія духу. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – С. 23–44. 	2 год.	

26.09.2022	<p>Тема 3: Філософський зміст проблеми буття</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Метафізика та онтологія: контури історіософських взаємодій. 2. Історико-філософські трансформації в розумінні поняття буття. 3. Буття матеріального та ідеального. 4. Буття людини як єдність природного, духовного та соціального. 5. Просторово-часовий вимір буття. <p>Ключові поняття до теми: Буття, небуття, суще; монізм, дуалізм, плюралізм; буття духовного, буття природи; ідеалізм, матеріалізм, натуралізм, механіцизм,</p>	Лекція		<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баумейстер А. Біля джерел мислення і буття : вибрані філософські етюди / Андрій Баумейстер. - Київ : Дух і літера, 2012. – 473 с. 2. Баумейстер А. Буття і благо : монографія /Андрій Баумейстер. - Вінниця : Т.П. Барановська, 2014. – 417 с. 3. Баумейстер А. Онтологія як філософська дисципліна: український контекст / Філософська думка, 2013. – № 5. – С. 26-40. Режим доступу: file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B0/Downloads/Philos_2013_5_7.pdf 4. Бергсон А. Вступ до метафізики (фрагменти) / Анрі Бергсон // Слово. Знак. Дискурс : Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів : Літопис, 1996. – С. 55-64. 5. Кромпец М. Метафізика. Нарис теорії буття. - Суми СумДУ, 2011. Режим доступу: https://lib.sumdu.edu.ua/library/docs/Books/metafizika.pdf 6. Мондін Б. Онтологія і метафізика / Баттіста Мондін ; переклад з італійської Богдана Завідняка. - Жовква : Місіонер, 2010. – 282 с. 7. Мулярчук Є. На межі буття : філософія кінечності людського буття та етика / Євген Мулярчук ; Національна академія наук України, Інститут філософії імені Г.С. Сковороди. - Київ : [б.в.], 2012. – 174 с. 8. Сафонік Л. Буттєвість сенсу людського життя / Лідія Сафонік. – ЛНУ ім. Івана Франка. – Львів, 2016. – 350 с. 	2 год.	

	фізикалізм, біхевіоризм; простір, час, рух, розвиток.				
10.10.2022	<p>Тема 4: Проблема пізнання у філософській гносеології</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та ключова проблематика гносеології. Поняття знання і пізнання. 2. Генеза поглядів на проблему пізнання у процесі розвитку філософії. 3. Типи, види, рівні та форми знання. 4. Проблема істини та її основні концепції. <p>Ключові поняття до теми: Гносеологія, епістемологія, наука, знання, пізнання, наукова картина світу, теорія, гіпотеза, істина, здоровий глузд, скептицизм, релятивізм, догматизм, агностицизм; відчуття, сприйняття, уявлення; поняття, судження, умовивід; фантазія, емоції, інтуїція; верифікація, фальсифікація.</p>	Лекція	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Декарт Р. Міркування про метод. http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/3061/1/%D0%94%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%20%D0%A0..pdf 2. Енцикліка Fides et ratio Святішого Отця Йоана Павла II про співвідношення віри й розуму. http://dds.edu.ua/ua/articles/2/duhovna-svitlytsa/rik-viry-2012-2013/1115-fides-et-ratio.html 3. Кант І. Критика чистого розуму / Іммануїл Кант. ; пер. з нім. та примітки Ігоря Бурковського. – К. : Юніверс, 2000. – 500 с. 4. Карась А. Реальність у класичній та некласичній епістемології та її переусвідомлення. – Вісник Львівського університету. Філософські науки, 2007. - Вип. 10. - С .41–52. http://fs-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/10_2007/6.pdfКравець М. Проблема пізнання та самопізнання в історії філософії : збірник наукових праць / Мирослав Кравець. - Львів : Ліга-Прес, 2012. – 142 с. 5. Ланюк Є. Постправа і постлюдство. https://zbruc.eu/node/64267 6. Мінаков М. Історія поняття досвіду : монографія / М.А. Мінаков ; Національний університет "Києво-Могилянської академії". - Київ : Парапан, 2007. – 378 с. 7. Петрушенко В. Епістемологія як філософська теорія знання / В.Л. Петрушенко ; Міністерство освіти і науки України, Державний університет "Львівська політехніка". - Львів : Видавництво Державного університету "Львівська політехніка", 2000. – 295 с. 8. Сакун А. Евристика сучасності : знання, інновація, творчість : монографія /А.В. Сакун. - Київ : Книга, 2015. – 351 с. 9. Саноцька Н. Контури постправди в інформаційному суспільстві. http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11467/Sanotska%20N%20Ya.pdf?sequence=1&isAllowed=y 	2 год.	

				10. Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. – Вид. 3-тє, випр. та допов. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 364 с https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/Melnyk60h84-2016-ilovepdf-compressed.pdf		
24.10.2022	<p>Тема 5: Природа цінностей у філософській аксіології</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, природа та основні види цінностей. 2. Структурні компоненти філософської аксіології: філософія культури, етика, естетика, філософія релігії. 3. Культура і цивілізація. Проблема кризи культури у філософії XX ст. Поняття масової культури в Х. О.-і-Гассета. <p>Ключові поняття до теми: Філософія культури, етика, естетика, філософія релігії, культура і цивілізація, поняття масової культури, істина, добро, краса як базові цінності людського буття, цінності та сенс життя, поняття ідеалу.</p>	Лекція	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Апель К.-О. Дискурс і відповідальність : проблема переходу до постконвенціональної моралі / Карл-Отто Апель ; переклад з німецької В.М. Купліна. – Київ : Дух і літера, 2009. – 429 с. 2. Арістотель. Нікомахова етика / Переклав з давньогрецької Віктор Ставнюк. - К.: «Аквілон-Плюс», 2002. - 480 с. http://am.history.univ.kiev.ua/Nikomakhova_etyka.pdf 3. Бауман З. Моральна сліпота : втрата чутливості у плинній сучасності / Зигмунт Бауман, Леонідас Донскіс ; переклад з англійської Олександра Буценка. – Київ : Дух і Літера, 2014. – 271 с. 3. Бауман З., Донскіс Л. Моральна сліпота. Втрата чутливості у плинній сучасності. – К. : Дух і Літера, 2014. – 280 с. 4. Йонас Г. Принцип відповідальності : у пошуках етики для технологічної цивілізації / Ганс Йонас ; переклад з німецької : Анатолій Єрмоленко, Володимир Єрмоленко. – Київ : Лібра, 2001. – 400 с. 5. Макінтайр Е. Після чесноти. – К. : Дух і літера, 2002. – 436 с. 6. Ніцше Ф. По той бік добра і зла (прелюдія до філософії майбутнього) ; Генеалогія моралі / Фрідріх Ніцше ; пер. з нім. Анатолій Онишко. – Львів : Літопис, 2002. – 319 с. 7. Сковорода Г. Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті. http://sites.utoronto.ca/elul/Skovoroda/Rozmova5.pdf 8. Тейлор Ч. Етика автентичності / Чарльз Тейлор ; пер. з англ. і заг. ред. Андрій Васильченко. – Київ : Дух і літера, 2013. – 125 с. 	2 год.		

07.11.2022	<p align="center">Тема 6: Свідомість як філософська проблема</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема, сутність та ознаки свідомості. Міждисциплінарний характер наукових студій про природу свідомості. 2. Концепції походження та підходи до тлумачення природи свідомості. 3. Ідея несвідомого у психоаналітичній філософській традиції (З. Фройд, К.Г. Юнг). 4. Тлумачення природи свідомості в аналітичній філософії (Т. Нагель, Д. Денет, Дж. Серль, Д. Чалмерс, Ф. Джексон, Д. Девідсон). <p>Ключові поняття до теми: Інтенціональність, феноменологічна редукція, мова і мовлення, самосвідомість, несвідоме, Ід, Его, Супер-Его, архетипи, суб'єктивний досвід.</p>	Лекція		<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Богаčov А. Досвід і сенс – Київ: Дух і літера, 2011. – 333 с. 2. Гуссерль Е. Досвід і судження. Дослідження генеалогії логіки. – К. : ППС-2002, 2009. – 356 с. 3. Гуссерль Е. Криза європейських наук і трансцендентальна феноменологія. Вступ до феноменологічної філософії // Філософська думка. – 2002. - № 3. – С. 134-149. 4. Кебуладзе В. Феноменологія. Навчальний посібник. – ППС : 2002, 2005. – 118 с. 5. Кебуладзе В. Феноменологія досвіду / Вахтанг Кебуладзе. – Київ : Дух і літера, 2012. – 278 с. 6. Кошарний С. О. Феноменологічна концепція філософії Е. Гуссерля: критичний аналіз. – К. : Український Центр духовної культури, 2005. – 372 с. 7. Фройд З. Вступ до психоаналізу; [переклад з німецької Петра Тарашука]. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. - 478 с. 8. Фройд З. Невпокій в культурі / Зигмунд Фройд ; переклав з німецької Юрко Прохасько. – Львів : Априорі, 2021. – 118, [1] с. 9. Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме; з німецької переклала Катерина Котюк; науковий редактор українського видання Олег Фешовець. – Львів : Астролябія, 2013. – 587 с. 	2 год.	
------------	--	--------	--	--	--------	--

12.11.2022	<p>Тема 7: Проблеми суспільства у соціальній філософії</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття суспільства і специфіка його рефлексії в межах соціальної філософії. 2. Ідея природного стану та соціального договору в концепціях Т. Гоббса та Дж. Локка. 3. Філософія історії про специфіку конструювання історичної дійсності та відповідальність за цей процес (К. Ясперс). 4. Принципи громадянського суспільства та практика його становлення. <p>Ключові поняття до теми: Інтенціональність, феноменологічна редукція, мова і мовлення, самосвідомість, несвідоме, Ід, Его, Супер-Его, архетипи, суб'єктивний досвід.</p>	Лекція	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Агеєва В. За лаштунками імперії. За лаштунками імперії. – К. : Віхола, 2021. – 360 с. 2. Андрущенко В. Сучасна соціальна філософія : курс лекцій / В.П. Андрущенко, М.І. Михальченко. – Київ : Генеза, 1996. – 368 с. 3. Бауман З., Донскіс Л. Плинне зло. Життя без альтернатив. К. : Дух і Літера, 2017. – 216 с. 4. Бойченко М. Системний підхід у соціальному пізнанні : ціннісні та функціональні аспекти : монографія / Михайло Іванович Бойченко ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ : Промінь, 2011. – 319 с. 5. Бурдьє П. Практичний глузд / П'єр Бурдьє ; переклад з французької Оксани Йосипенко, Сергія Йосипенка, Андрія Дондюка ; за редакцією Сергія Йосипенка. - Київ : Український центр духовної культури, 2003. – 528 с. 7. Доманська Е. Історія та сучасна гуманітаристика: дослідження з теорії знання про минуле. – Київ : Ніка-Центр, 2012. – 262 с. 8. Єрмоленко В. Плинні ідеології : ідеї та політика в Європі ХІХ-ХХ століть / Володимир Єрмоленко ; [відповідальний редактор М.В. Попович ; Національний університет "Києво-Могилянська академія"]. – Київ : Дух і літера, 2020. – 477 с. 9. Локк Дж. Два трактати про правління; переклад з англійської : Павло Содомора. - Київ : Наш формат, 2020. – 308 с. 10. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги / Карл Поппер ; пер. з англ. Олександр Коваленко, Олександр Буценко. – Київ : Основи, 1994. – 2 т. 11. Ясперс К. Про сенс історії. https://shron1.chtyvo.org.ua/Jaspers_Karl/Pro_sens_istorii_frahment_y.pdf?PHPSESSID=7bsqg40i53878egstvpj6n7if3 	2 год.	
------------	---	--------	---	--------	--

21.11.2022	<p>Тема 8: Філософська антропологія про природу людського буття</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософська антропологія як основа наук про людину. Людина як єдність біологічного й соціального. 2. Основні теорії антропогенезу (креаційна, еволюційна, космічна). 3. Тлумачення природи людини в історії філософії. 4. Екзистенційні проблеми людського існування: життя і смерті, свободи і відповідальності, покликання і сенсу. <p>Ключові поняття до теми:</p> <p>Людина, особа, персона, індивід, індивідуальність, особистість, повсякденне, трансцендентне, соціалізація, екзистенція, ідентичність, автентичність, свобода, відповідальність, гідність, емпатія, солідарність,</p>	Лекція	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грані людського буття : позитивні та негативні виміри антропокультурного : [монографія] / [Є.І. Андрос ... [та ін.] ; Національна академія наук України, Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди. – Київ : Наукова думка, 2010. – 349 с. 2. Калуга В. Грані самопізнання та ідентифікації людини : монографія / В.Ф. Калуга. - Київ : Компринт, 2013. – 290 с. 3. Лой А. Філософська антропологія і практична філософія. http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/28587/04-Loy.pdf?sequence=1 4. Людина в сучасному світі : колективна монографія : в трьох книгах / за загальною редакцією В.П. Мельника ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський національний університет імені Івана Франка, Інститут соціогуманітарних проблем людини Західного наукового центру Національної академії наук України. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 3 кн. 5. Людина в сучасному світі : соціально-філософський та культурно-антропологічний виміри : монографія / Є.В. Більченко ... [та ін.]. – Київ : Інститут культурології НАМ України, 2020. – 350, [1] с. 6. Пазенок В. Людина і всесвіт : до проблеми формування сучасної світоглядної культури / В.С. Пазенок. – Київ : Знання України, 2015. – 98 с. 7. Ситник О. Культурна антропологія : походження людини і суспільства : посібник для студентів / Олександр Ситник ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський національний університет імені Івана Франка. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 179 с. 8. Слотердайк П. Критика цинічного розуму. Переклад з німецької Андрія Богачова. – К.: Тандем, 2002. - 544 с. 9. Федорика Д. Філософія дару : збірник есеїв / Дам'ян Федорика ; [переклад з англійської Олексій Панич]. – Львів : Видавництво Українського католицького університету, 2017. – 247 с. 10. Франс де Вааль. Наша внутрішня мавпа : двояка природа людини / Франс де Вааль ; з фотографіями автора ; [переклад Ірини Михайлової]. – Київ : Альпіна паблішер, 2021. – 372 с. 	2 год.	
------------	---	--------	--	--------	--

	довіра, сенс, абсурд, комунікація.					
06.09.2022, 07.09.2022	<p>Тема 1: Філософія як теоретична форма самосвідомості людини</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософія, її виникнення і значення у системі духовної культури людства. 2. Специфіка філософського осмислення дійсності. 3. Філософія як наука. Предмет і об'єкт філософського дослідження. 4. Методи і функції філософії. 5. Структура філософського знання; основні галузі сучасної філософії. <p>Ключові поняття до теми: Філософія, мудрість, рефлексія, система “людина-світ”, поняття, ідеї, метод, трансценденція,, онтологія, гносеологія, філософська антропологія, логіка, етика, естетика, аксіологія, феноменологія, герменевтика, діалектика.</p>	Семінар		<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гільдебранд фон Д. Що таке філософія. – Львів, 2008. 2. Карась А. Філософія, її предмет і призначення / Філософія: предмет та історія. – с. 3-38. 3. Кримський С.Б. Під сигнатурою Софії. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянської академії», 2008. – с. 110-123. 4. Кримський С. Філософія – авантюра духу чи літургія смислу? // Запити філософських смислів– К.: Парапан, 2003. - С. 8–21. Доступно на: http://5fan.ru/wievjob.php?id=23241 5. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. - Мюнхен-Львів, 1995. - розділ 1. Визначення поняття філософії: її предмет, зміст та значення. - с. 24-35. 6. Нідельман Я. Серце філософії. – Львів, 2000. – с.10-29. 7. Петрушенко В. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III–IV рівнів акредитації. – 3-те видання, перероб. і доповн. – Львів, 2005. 8. Поппер К. Як я розумію філософію? Пер. з нім. за виданням: Popper . Wie ich die Philosophic sehe // Popper K.R. Auf der Suche nach einer besseren Welt. Munchen, 1984. – S. 193–211.) 9. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу: хрестоматія. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – с. 3-63. 10. Рижак Л. Філософія: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 650 с. 11. Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу: Хрестоматія. – Львів, 2009. – С. 23 – 44. 12. Янарас Х. Нерозривна філософія. – К. : Основи, 2000. – С. 10-36 (Ч 1. Прадавня любов до мудрості 	2 год.	

<p>20.09.2022, 21.09.2022</p>	<p><u>Тема 2: Поняття світогляду та світоглядний вимір філософії</u></p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття світогляду, його структура та функції. 2. Історичні типи світогляду: міф, релігія, філософія, наука. 3. Риси та функції міфологічного світогляду. Міфотворчість у XX ст. 4. Особливості релігійного типу світогляду. 5. Специфіка національного світобачення. Світогляд та ментальність. <p>Ключові поняття до теми: Філософія, світогляд, світовідчуття, світосприйняття, світорозуміння, міф, релігія, наука, ментальність.</p>	<p>Семінар</p>		<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горський В. Історія української філософії. К.,1996. - С. 5-25. 2. Гудінг Д., Леннокс Дж.. Людина та її світогляд. У 2-х т. К, 2007. 3. Еліаде М. Міфи, сновидіння і містерії, у Мефістофель і андрогін, Київ, 2001, - С.117-301. 4. Карась А. Міфотворчість як соціокультурна проблема розуміння і раціональності // Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Філософія, політологія. – 2001. Вип. 33. – С. 25 – 38. 5. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. - Мюнхен-Львів,1995. - С. 24-36. 6. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу. К.: Обереги, 1992. Розд. 2. 7. Мірчук І. Історія української культури. Мюнхен-Львів, 1994. - С. 294-305, 316-337. 8. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. К.: Обереги, 2003. - 144 с. 9. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу: хрестоматія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2009 - С. 3-63. 10. Рижак Л. Філософія: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 650 с. 11. Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Хрестоматія: Філософія як рефлексія духу. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – С. 23–44. 	<p>2 год.</p>	

<p>04.10.2022, 05.10.2022</p>	<p>Тема 3: Філософський зміст проблеми буття</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Метафізика та онтологія: контури історіософських взаємодій. 2. Історико-філософські трансформації в розумінні поняття буття. 3. Буття матеріального та ідеального. 4. Буття людини як єдність природного, духовного та соціального. 5. Просторово-часовий вимір буття. <p>Ключові поняття до теми: Буття, небуття, суще; монізм, дуалізм, плюралізм; буття духовного, буття природи; ідеалізм, матеріалізм, натуралізм, механіцизм, фізикалізм, біхевіоризм; простір, час, рух, розвиток.</p>	<p>Семинар</p>	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баумейстер А. Біля джерел мислення і буття : вибрані філософські етюди / Андрій Баумейстер. - Київ : Дух і літера, 2012. – 473 с. 2. Баумейстер А. Буття і благо : монографія /Андрій Баумейстер. - Вінниця : Т.П. Барановська, 2014. – 417 с. 3. Баумейстер А. Онтологія як філософська дисципліна: український контекст / Філософська думка, 2013. – № 5. – С. 26-40. Режим доступу: file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B0/Downloads/Philos_2013_5_7.pdf 4. Бергсон А. Вступ до метафізики (фрагменти) / Анрі Бергсон // Слово. Знак. Дискурс : Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів : Літопис, 1996. – С. 55-64. 5. Кромпец М. Метафізика. Нарис теорії буття. - Суми СумДУ, 2011. Режим доступу: https://lib.sumdu.edu.ua/library/docs/Books/metafizika.pdf 6. Мондін Б. Онтологія і метафізика / Баттіста Мондін ; переклад з італійської Богдана Завідняка. - Жовква : Місіонер, 2010. – 282 с. 7. Мулярчук Є. На межі буття : філософія кінечності людського буття та етика / Євген Мулярчук ; Національна академія наук України, Інститут філософії імені Г.С. Сковороди. - Київ : [б.в.], 2012. – 174 с. 8. Сафонік Л. Буттєвість сенсу людського життя / Лідія Сафонік. – ЛНУ ім. Івана Франка. – Львів, 2016. – 350 с. 	<p>2 год.</p>	
-----------------------------------	---	----------------	--	---------------	--

<p>15.10.2022, 19.10.2022</p>	<p>Тема 4: Проблема пізнання у філософській гносеології</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та ключова проблематика гносеології. Поняття знання і пізнання. 2. Генеза поглядів на проблему пізнання у процесі розвитку філософії. 3. Типи, види, рівні та форми знання. 4. Проблема істини та її основні концепції. <p>Ключові поняття до теми: Гносеологія, епістемологія, наука, знання, пізнання, наукова картина світу, теорія, гіпотеза, істина, здоровий глузд, скептицизм, релятивізм, догматизм, агностицизм; відчуття, сприйняття, уявлення; поняття, судження, умовивід; фантазія, емоції, інтуїція; верифікація, фальсифікація.</p>	<p>Семинар</p>	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Декарт Р. Міркування про метод. http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/3061/1/%D0%94%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%20%D0%A0..pdf 2. Енцикліка Fides et ratio Святішого Отця Йоана Павла II про співвідношення віри й розуму. http://dds.edu.ua/ua/articles/2/duhovna-svitlytsa/rik-viry-2012-2013/1115-fides-et-ratio.html 3. Кант І. Критика чистого розуму / Іммануїл Кант. ; пер. з нім. та примітки Ігоря Бурковського. – К. : Юніверс, 2000. – 500 с. 4. Карась А. Реальність у класичній та некласичній епістемології та її переусвідомлення. – Вісник Львівського університету. Філософські науки, 2007. - Вип. 10. - С .41–52. http://fs-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/10_2007/6.pdfКравець М. Проблема пізнання та самопізнання в історії філософії : збірник наукових праць / Мирослав Кравець. - Львів : Ліга-Прес, 2012. – 142 с. 5. Ланюк Є. Постправда і постлюдство. https://zbruc.eu/node/64267 6. Мінаков М. Історія поняття досвіду : монографія / М.А. Мінаков ; Національний університет "Києво-Могилянської академії". - Київ : Парапан, 2007. – 378 с. 7. Петрушенко В. Епістемологія як філософська теорія знання / В.Л. Петрушенко ; Міністерство освіти і науки України, Державний університет "Львівська політехніка". - Львів : Видавництво Державного університету "Львівська політехніка", 2000. – 295 с. 8. Сакун А. Евристика сучасності : знання, інновація, творчість : монографія /А.В. Сакун. - Київ : Книга, 2015. – 351 с. 9. Саноцька Н. Контури постправди в інформаційному суспільстві. http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11467/Sanotska%20N%20Ya.pdf?sequence=1&isAllowed=y 10. Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. – Вид. 3-тє, випр. та допов. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 364 с https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/Melnyk60h84-2016-ilovepdf-compressed.pdf 	<p>2 год.</p>	
-----------------------------------	--	----------------	---	---------------	--

18.10.2022, 22.10.2022	<p><u>Тема 5: Природа цінностей у філософській аксіології</u></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, природа та основні види цінностей. 2. Структурні компоненти філософської аксіології: філософія культури, етика, естетика, філософія релігії. 3. Культура і цивілізація. Проблема кризи культури у філософії ХХ ст. Поняття масової культури в Х. О.-і-Гассета. <p>Ключові поняття до теми: Філософія культури, етика, естетика, філософія релігії, культура і цивілізація, поняття масової культури, істина, добро, краса як базові цінності людського буття, цінності та сенс життя, поняття ідеалу.</p>	Семінар	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Апелъ К.-О. Дискурс і відповідальність : проблема переходу до постконвенціональної моралі / Карл-Отто Апелъ ; переклад з німецької В.М. Купліна. – Київ : Дух і літера, 2009. – 429 с. 2. Арістотель. Нікомахова етика / Переклав з давньогрецької Віктор Ставнюк. - К.: «Аквілон-Плюс», 2002. - 480 с. http://am.history.univ.kiev.ua/Nikomakhova_etyka.pdf 3. Бауман З. Моральна сліпота : втрата чутливості у плинній сучасності / Зигмунт Бауман, Леонідас Донскіс ; переклад з англійської Олександра Буценка. – Київ : Дух і Літера, 2014. – 271 с. 3. Бауман З., Донскіс Л. Моральна сліпота. Втрата чутливості у плинній сучасності. – К. : Дух і Літера, 2014. – 280 с. 4. Йонас Г. Принцип відповідальності : у пошуках етики для технологічної цивілізації / Ганс Йонас ; переклад з німецької : Анатолій Єрмоленко, Володимир Єрмоленко. – Київ : Лібра, 2001. – 400 с. 5. Макінтайр Е. Після чесноти. – К. : Дух і літера, 2002. – 436 с. 6. Ніцше Ф. По той бік добра і зла (прелюдія до філософії майбутнього) ; Генеалогія моралі / Фрідріх Ніцше ; пер. з нім. Анатолій Онишко. – Львів : Літопис, 2002. – 319 с. 7. Сковорода Г. Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті. http://sites.utoronto.ca/elul/Skovoroda/Rozmova5.pdf 8. Тейлор Ч. Етика автентичності / Чарльз Тейлор ; пер. з англ. і заг. ред. Андрій Васильченко. – Київ : Дух і літера, 2013. – 125 с. 	2 год.	
01.11.2022, 02.11.2022	<p><u>Тема 6: Свідомість як філософська проблема</u></p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема, сутність та ознаки свідомості. Міждисциплінарний характер наукових 	Семінар	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Богачов А. Досвід і сенс – Київ: Дух і літера, 2011. – 333 с. 2. Гуссерль Е. Досвід і судження. Дослідження генеалогії логіки. – К. : ППС-2002, 2009. – 356 с. 3. Гуссерль Е. Криза європейських наук і трансцендентальна феноменологія. Вступ до феноменологічної філософії // Філософська думка. – 2002. - № 3. – С. 134-149. 	2 год.	

	<p>студій про природу свідомості.</p> <ol style="list-style-type: none"> Концепції походження та підходи до тлумачення природи свідомості. Ідея несвідомого у психоаналітичній філософській традиції (З. Фройд, К.Г. Юнг). Тлумачення природи свідомості в аналітичній філософії (Т. Нагель, Д. Денет, Дж. Серль, Д. Чалмерс, Ф. Джексон, Д. Девідсон). <p>Ключові поняття до теми: Інтенціональність, феноменологічна редукція, мова і мовлення, самосвідомість, несвідоме, Ід, Его, Супер-Его, архетипи, суб'єктивний досвід.</p>			<ol style="list-style-type: none"> Кебуладзе В. Феноменологія. Навчальний посібник. – ППС : 2002, 2005. – 118 с. Кебуладзе В. Феноменологія досвіду / Вахтанг Кебуладзе. – Київ : Дух і літера, 2012. – 278 с. Кошарний С. О. Феноменологічна концепція філософії Е. Гуссерля: критичний аналіз. – К. : Український Центр духовної культури, 2005. – 372 с. Фройд З. Вступ до психоаналізу; [переклад з німецької Петра Тарашука]. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. - 478 с. Фройд З. Невпокій в культурі / Зигмунд Фройд ; переклав з німецької Юрко Прохасько. – Львів : Априорі, 2021. – 118, [1] с. Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме; з німецької переклала Катерина Котюк; науковий редактор українського видання Олег Фешовець. – Львів : Астролябія, 2013. – 587 с. 		
<p>15.11.2022, 16.11.2022</p>	<p><u>Тема 7: Проблеми суспільства у соціальній філософії</u></p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття суспільства і специфіка його рефлексії в межах соціальної філософії. 	<p>Семінар</p>		<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> Агеєва В. За лаштунками імперії. За лаштунками імперії. – К. : Віхола, 2021. – 360 с. Андрущенко В. Сучасна соціальна філософія : курс лекцій / В.П. Андрущенко, М.І. Михальченко. – Київ : Генеза, 1996. – 368 с. Бауман З., Донскіс Л. Плинне зло. Життя без альтернатив. К. : Дух і Літера, 2017. – 216 с. Бойченко М. Системний підхід у соціальному пізнанні : ціннісні та функціональні аспекти : монографія / Михайло Іванович Бойченко ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту 		

	<p>2. Ідея природного стану та соціального договору в концепціях Т. Гоббса та Дж. Локка.</p> <p>3. Філософія історії про специфіку конструювання історичної дійсності та відповідальність за цей процес (К. Ясперс).</p> <p>4. Принципи громадянського суспільства та практика його становлення.</p> <p>Ключові поняття до теми: Спільнота, соціальна група, маса, еліта, стратифікація, соціальна мобільність, утопія, антиутопія, прогрес, інформаційне, індустріальне та постіндустріальне суспільство, сім'я, рід, плем'я, етнос, нація.</p>			<p>України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ : Промінь, 2011. – 319 с.</p> <p>5. Бурдьє П. Практичний глузд / П'єр Бурдьє ; переклад з французької Оксани Йосипенко, Сергія Йосипенка, Андрія Дондюка ; за редакцією Сергія Йосипенка. - Київ : Український центр духовної культури, 2003. – 528 с.</p> <p>7. Доманська Е. Історія та сучасна гуманітаристика: дослідження з теорії знання про минуле. – Київ : Ніка-Центр, 2012. – 262 с.</p> <p>8. Єрмоленко В. Плинні ідеології : ідеї та політика в Європі XIX-XX століть / Володимир Єрмоленко ; [відповідальний редактор М.В. Попович ; Національний університет "Києво-Могилянська академія"]. – Київ : Дух і літера, 2020. – 477 с.</p> <p>9. Локк Дж. Два трактати про правління; переклад з англійської : Павло Содомора. - Київ : Наш формат, 2020. – 308 с.</p> <p>10. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги / Карл Поппер ; пер. з англ. Олександр Коваленко, Олександр Буценко. – Київ : Основи, 1994. – 2 т.</p> <p>11. Ясперс К. Про сенс історії. https://shron1.chtyvo.org.ua/Jaspers_Karl/Pro_sens_istorii_frahmenty.pdf?PHPSESSID=7bsqg40i53878egstvpi6n7if3</p>		
--	---	--	--	--	--	--

<p>29.11.2022, 30.11.2022</p>	<p>Тема 8: Філософська антропологія про природу людського буття</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософська антропологія як основа наук про людину. Людина як єдність біологічного й соціального. 2. Основні теорії антропогенезу (креаційна, еволюційна, космічна). 3. Тлумачення природи людини в історії філософії. 4. Екзистенційні проблеми людського існування: життя і смерті, свободи і відповідальності, покликання і сенсу. <p>Ключові поняття до теми:</p> <p>Людина, особа, персона, індивід, індивідуальність, особистість, повсякденне, трансцендентне, соціалізація, екзистенція, ідентичність, автентичність, свобода, відповідальність, гідність, емпатія, солідарність,</p>	<p>Семинар</p>	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грані людського буття : позитивні та негативні виміри антропокультурного : [монографія] / [Є.І. Андрос ... [та ін.] ; Національна академія наук України, Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди. – Київ : Наукова думка, 2010. – 349 с. 2. Калуга В. Грані самопізнання та ідентифікації людини : монографія / В.Ф. Калуга. - Київ : Компринт, 2013. – 290 с. 3. Лой А. Філософська антропологія і практична філософія. http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/28587/04-Loy.pdf?sequence=1 4. Людина в сучасному світі : колективна монографія : в трьох книгах / за загальною редакцією В.П. Мельника ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський національний університет імені Івана Франка, Інститут соціогуманітарних проблем людини Західного наукового центру Національної академії наук України. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 3 кн. 5. Людина в сучасному світі : соціально-філософський та культурно-антропологічний виміри : монографія / Є.В. Більченко ... [та ін.]. – Київ : Інститут культурології НАМ України, 2020. – 350, [1] с. 6. Пазенок В. Людина і всесвіт : до проблеми формування сучасної світоглядної культури / В.С. Пазенок. – Київ : Знання України, 2015. – 98 с. 7. Ситник О. Культурна антропологія : походження людини і суспільства : посібник для студентів / Олександр Ситник ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський національний університет імені Івана Франка. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 179 с. 8. Слотердайк П. Критика цинічного розуму. Переклад з німецької Андрія Богачова. – К.: Тандем, 2002. - 544 с. 9. Федорика Д. Філософія дару : збірник есеїв / Дам'ян Федорика ; [переклад з англійської Олексій Панич]. – Львів : Видавництво Українського католицького університету, 2017. – 247 с. 10. Франс де Вааль. Наша внутрішня мавпа : двояка природа людини / Франс де Вааль ; з фотографіями автора ; [переклад Ірини Михайлової]. – Київ : Альпіна паблішер, 2021. – 372 с. 		
-----------------------------------	---	----------------	--	--	--

	довіра, сенс, абсурд, комунікація.					
--	---------------------------------------	--	--	--	--	--